

Notes i Ressenyes

**APROXIMACIÓ AL SECTOR DE LA PELL A VALLS
(SEGLES XVI-XX): LA DIFÍCIL TRANSICIÓ DE LA
MANUFACTURA GREMIAL ALS TALLERS
INDUSTRIALS**

Clara García Cazorla i M. Jesús Muiños Villaverde
IEV "Estudis Vallencs", XXXIV, Valls, 1994

per Vicenç Gascon Altès

Fabricar és posar un senyal humà en un paisatge que quedarà modificat per sempre més; és contribuir també a aquesta lenta transformació que és la vida de les ciutats. L'estudi de l'activitat productiva, sobretot en referència a un àmbit local, és una aportació interessant per comprendre l'economia i la pròpia societat que la protagonitza. El llibre *Aproximació al sector de la pell a Valls (segles XVI-XX)* exemplifica aquest intent per assolir un coneixement històric més ampli; l'evolució d'una indústria, la blanqueria, lligada a l'evolució d'una ciutat, Valls. Resulta una altra manera d'analitzar la història local, potser no des d'una òptica directa però sí amb la perspectiva diferent que enriqueix l'enteniment de la societat, tant la passada com l'actual.

Tanmateix, com accepten les autores, la pobresa documental i la dispersió de les fonts han condicionat la realitat d'un treball més rigorós. Però, malgrat aquest entrebanc en la possibilitat del mètode, s'ha aconseguit oferir una panoràmica consistent de la trajectòria de l'indústria del cuir en el traspàs cronològic de l'Edat Moderna i l'Edat Contemporània.

El llibre gravita en tres blocs argumentals, els quals es complementen i afermen la significació del missatge. Aquests apartats són l'evolució de l'indústria blanquera, la terminologia i els processos de la pell i el suport documental i bibliogràfic.

Les autores tracten de respondre a la visible decadència del sector de la pell, el qual partia d'una situació privilegiada i expansiva però acabà convertint-se en una activitat sense iniciativa i envoltada de dificultats. És un procés immers en el pas de la manufactura gremial al taller industrial. Per a fer-ho s'estudia el gremi, l'organització social, l'acumulació de capitals, la crisi de producció, les limitacions del mercat..., és a dir, una sèrie de factors que incideixen i configuren la trajectòria de la indústria blanquera de Valls. Alhora es manifesta la percepció de la pròpia societat vallenca, tot relacionant-hi les vicissituds polítiques i econòmiques que l'afectaren. Seguint aquesta lògica interpretativa, les causes i conseqüències de la davallada del sector de la pell afloren i permeten assolir l'objectiu pretès per les autores.

L'exposició de la terminologia i la descripció dels processos de tractament de la pell representen eines bàsiques i fonamentals per entendre el món dels blanquers i la seva indústria. Cal felicitar l'ús d'aquest recurs pedagògic perquè facilita la interpretació que pugui realitzar el lector.

Per últim, cal significar l'aportació escaient d'un complet apèndix documental. És la base primària que possibilita a les autores la tasca de recerca. Transmetre informació i bibliografia també són elements indispensables per configurar estudis globals més amplis i intrínsecament relacionats.

Així, doncs, les autores han fet un treball admirable i, basant-se amb dades concretes, analitzen les influències econòmiques i socials que el Gremi de Blanquers va tenir en la vida de Valls. Ens expliquen també com es va anar debilitant el poder gremial i com en el segle XIX s'inicia un procés de davallada, el qual repercuteix en la pèrdua de la seva importància social. Les observacions formulades en aquest llibre indiquen que el tema resta obert a altres aportacions crítiques, a fi i efecte d'assolir el coneixement més complet de la nostra societat.